підприємства адаптуватися, мотивувати, витримувати виклики та досягати конкурентних переваг. Усвідомлення цього факту і активне впровадження відповідних практик можуть стати критичним фактором успіху для українських компаній.

Список використаних джерел:

1. Druhova Olena. Organizational culture as the basis of successful business. https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-24
2. Корпоративна культура та цінності URL: https://ligazakon.net/topics/67a3e410c2bc597e753ad80d/2025-09-25.
3. Іжевський П. Г., Федоришина Л. М. Інновації в лідерстві: тренди та досвід для України. URL: https://inneco.org/index.php/innecoen/article/view/1513/1662.
4. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна / головний редактор В. В. Середа. Львів: ЛьвДУВС. 2016.

Масюк К. Р.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ СУБ'ЄКТА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Сучасні умови розвитку економіки характеризуються високим рівнем конкуренції, динамічністю ринкового середовища та швидкими технологічними змінами. Саме тому особливої актуальності набуває підвищення ефективності діяльності суб'єктів малого підприємництва, що відіграє важливу роль у формуванні конкурентного середовища, розвитку інновацій та забезпеченні зайнятості населення. Одним із ключових чинників підвищення результативності діяльності малих підприємств є раціональна організація їхніх бізнес-процесів

Бізнес-процеси підприємства являють собою взаємопов'язану сукупність дій, спрямованих на створення продукції або послуг, які мають цінність для споживача, а саме: управлінські, виробничі, маркетингові, інформаційні та інші процеси. Ефективність діяльності підприємства значною мірою визначається рівнем узгодженості та оптимальності цих процесів. Саме тому в сучасній практиці управління підприємствами широко застосовується процесний підхід, який передбачає розгляд підприємства як системи взаємопов'язаних процесів, орієнтованих на досягнення визначених стратегічних цілей [1].

Застосування процесного підходу дозволяє підвищити прозорість управлінських процедур, покращити координацію діяльності структурних підрозділів та забезпечити більш ефективне використання ресурсів підприємства. Особливого значення це набуває для суб'єктів малого підприємництва, діяльність яких часто здійснюється за умов обмежених фінансових і кадрових ресурсів. У таких підприємствах організаційна структура, як правило, є більш гнучкою, однак водночас внутрішні процеси часто не мають достатнього рівня формалізації. Це може призводити до дублювання функцій, нераціонального використання ресурсів та зниження ефективності управління [2].

Для багатьох малих підприємств характерним є недостатній рівень автоматизації управлінських процедур та використання сучасних інформаційних технологій. Цифровізація бізнес-процесів є важливим чинником підвищення ефективності діяльності підприємства, оскільки вона сприяє суттєвому підвищенню оперативності управління, покращенню обробки інформації та оптимізації комунікацій між структурними елементами організації.

Таблиця 1

Напрями удосконалення організації бізнес-процесів суб'єкта малого підприємництва

Вид бізнес-процесу	Типові проблеми організації	Інструменти удосконалення	Очікуваний результат
1. Управлінські процеси	Відсутність чіткої регламентації управлінських процедур, недостатня координація діяльності	Моделювання та регламентація бізнес-процесів	Підвищення ефективності управління
2. Виробничі процеси	Нераціональне використання ресурсів, дублювання окремих операцій	Оптимізація та стандартизація виробничих процедур	Зниження витрат та зростання продуктивності
3. Маркетингові процеси	Недостатній аналіз ринку та взаємодії зі споживачами	Використання цифрового маркетингу та CRM-систем	Підвищення конкурентоспроможності підприємства

Джерело: складено автором на основі [1-3]

Застосування цифрових платформ, аналітичних інструментів та систем електронного документообігу сприяє підвищенню ефективності організаційних процесів та створює передумови для трансформації діяльності підприємства.

Цифровізація дозволяє не лише оптимізувати існуючі процеси, а й формувати нові можливості для розвитку підприємства та розширення його ринкової діяльності [4].

Впровадження сучасних методів моделювання процесів, стандартизація управлінських процедур та активне використання цифрових технологій сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємства. Для суб'єктів малого підприємництва це дозволяє забезпечити більш раціональне використання обмежених ресурсів та підвищити конкурентоспроможність на ринку (табл. 1).

Отже, ефективна організація бізнес-процесів є важливою умовою підвищення результативності діяльності суб'єктів малого підприємництва. Удосконалення організації бізнес-процесів малих підприємств доцільно здійснювати шляхом їх системного аналізу, оптимізації та цифровізації. Використання сучасних управлінських інструментів і цифрових технологій сприятиме підвищенню ефективності управління, зміцненню конкурентних позицій підприємства та забезпеченню його сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Ткачук Г. Ю., Біляк Т. О. Оптимізація основних та допоміжних бізнес-процесів у бізнес-моделі сучасного виробничого підприємства. *Економіка та держава*. 2022. № 2. С. 125-128.
2. Шевченко Н. Ю., Мойсеєнко К. Є., Латишева О. В. Діагностика та моделювання бізнес-процесів підприємства як компонент підвищення операційної ефективності. *Вісник економічної науки України*. 2023. № 1(44). С. 50-56.
3. Melnyk O., Sohan V., Yukhman Y. The impact of digitalization on enterprise scaling and transformation. *Management and Entrepreneurship in Ukraine*. 2025. Vol. 7(1). С. 220-227.
4. Shpak N., Shtefan V. Digital platforms and tools for optimizing the work of Ukrainian enterprises in the light industry. *Economy and Society*. 2025. № 78.
5. Гринько Т.В, Гвініашвілі Т.З., Конєв І.Є. Оцінка фінансового потенціалу підприємства в стратегічному управлінні. *Актуальні проблеми економіки*. 2023. № 9 (267). С. 40-48.